

ט' שבט תשע"ט
15 ינואר 2019

מנהלי מחוזות,
מפקחי מוסדות חינוך,
מנהלי מוסדות חינוך,

שלום רב,

**הנדון: הנחיות לאופן ניצול התקציב השקלי להכלה ושילוב של תלמידים שוני צרכים
בחינוך הרגיל**

במסגרת החלת תיקון חוק החינוך המיוחד, מבקש משרד החינוך להרחיב את מנעד המענים בבתי הספר, שאינם מוסדות לחינוך מיוחד, לקידום ההכלה וההשתלבות של תלמידים שוני צרכים ותלמידים מאתגרים. לפיכך, החל משנת תשע"ט יקבלו חטיבות הביניים הרשמיות סל שקלי שיסייע בהכלת תלמידים ושילובם.

בימים הקרובים תקבלו את התקציב השקלי הייעודי לבית ספרכם באמצעות הרשויות המקומיות. לאור האמור, מצ"ב הנחיות לשימוש בסל השקלי, המאפשר מתן מענים הולמים להכלה ושילוב תלמידים.

אוכלוסיית היעד

חטיבות הביניים בישראל מתמודדות עם רמת מורכבות גבוהה של תלמידים הזקוקים למענים לימודיים, רגשיים וחברתיים.

מתן מענה מותאם לתלמידים מאתגרים בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל, יחזק ראייה הוליסטית של צרכי התלמידים, יקדם את רווחתם הנפשית, יסייע להם בהתמודדות עם משימות הלמידה והתמודדות עם האתגרים הרגשיים והחברתיים ואף יקטין את מספר התלמידים המופנים למסגרות החינוך המיוחד. המענה יכול שיהיה מענה פרטני או קבוצתי.

מטרות התקצוב

התקציב ישמש לתכניות ומענים עבור:

1. צוותי החינוך וההוראה.
2. תלמידים עם קשיים התנהגותיים רגשיים.
3. תלמידים מתקשים לימודית ותלמידים עם לקויות למידה מורכבות.
4. הורים.

התקציב מיועד למגוון אפשרויות שימוש המפורטות מטה. בית הספר רשאי לבחור אחת או יותר מבין האפשרויות המוצעות, בהתאם לצרכיו ולרוח בית הספר:

לצרכי קהילת עובדי ההוראה

1. רכישת תכנית חיצונית להכשרת צוותי ההוראה והטיפול בהתמודדות עם בעיות התנהגותיות רגשיות וחברתיות.¹
2. רכישת תכנית חיצונית² שתספק למורים גישות וכלים שונים להוראה בכתה הטרוגנית ולהעצמת המורה כמומחה להוראת תלמידים עם לקויות למידה.
3. הרצאות/סדנאות לצוותי החינוך בנושאים המקדמים הכלה והשתלבות.³

לצרכי תלמידים

1. תכניות להעשרה והעצמה של תלמידים מאתגרים התנהגותית ו/או תלמידים עם בעיות רגשיות, חברתיות.⁴
2. רכישת תכנית חיצונית (מאושרת) למניעה וטיפול בבעיות של הפרעות התנהגות.⁵

¹ הקורס הוא של מוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג או ארגון המפורט כארגון ציבורי בצו חינוך מיוחד (הכרה בארגונים ציבוריים) תש"ן-1990 או שנכלל בקול קורא שיפורסם לעניין זה לגופים המתמחים בעניין.

² תכנית חיצונית מאושרת ממאגר התכניות של משרד החינוך <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/TYH/hp.htm>

³ על המרצים להיכלל ברשימת המרצים לעובדי הוראה באתר ההשתלמויות של מנהל עובדי הוראה בקישור: <https://professionaldevelopment.taldor.co.il>. ככל שנדרש בירור בעניין הכללתו של מרצה בעניין זה ניתן לפנות למרכז פסגה.

⁴ תכנית חיצונית מאושרת ממאגר התכניות של משרד החינוך <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/TYH/hp.htm>

⁵ תכנית חיצונית מאושרת ממאגר התכניות של משרד החינוך <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/TYH/hp.htm>

3. תכניות מאושרות⁶ למתן תיגבור לימודי לחיזוק ההכלה של תלמידים מתקשים במסגרת החינוך הרגיל ולתמיכה בתלמידים עם חשד ללקויות למידה או עם לקות למידה מאובחנת.
4. התערבות רגשית להורים וילדים על ידי מטפלים המאושרים על פי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008 ומטפלים באמנות.

לצרכי הורים

1. הרצאות/סדנאות להורים בנושאי הכלה והשתלבות.⁷
2. הדרכת הורים על ידי אנשי מקצוע המוסדרים בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, תשס"ח-2008 ומטפלים באמנות.

אופן ניצול תקציב

בתי ספר יבנו תכנית שנתית לניצול התקציב, תכנית זו תכלול את אוכלוסיית היעד ואת הסכום המתוקצב לכל פעילות הן מבחינת תוכן הפעילות וסוג הפעילות. התוכנית תוצג לוועדה המלווה הבית ספרית ותאושר ע"י מפקח ביה"ס.

1. לפחות 50% מהתקציב יוקדש לעבודה עם תלמידים כאמור בסעיפים 2-4 בעמוד 2-3, למתן מענה התנהגותי, רגשי, חברתי.
2. בית הספר יוכל לרכוש שירותים פסיכולוגיים חינוכיים תוספתיים (באמצעות התקציב האמור לעיל) רק באמצעות השפ"ם (שירות פסיכולוגי מורחב ברשויות המקומיות) (ראה חוזר מנכ"ל מתווה השפ"ח 2010).

בברכה

מירי נבון
מנהלת אגף בכיר, יישום חוק החינוך המיוחד
ההכלה וההשתלבות

ד"ר בארי
מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי

העתק:

מר שמואל אבואב, מנהל כללי, משרד החינוך
גב' שוש נחום, סמנכ"לית בכירה, מנהל המינהל הפדגוגי
מר משה שגיא, סמנכ"ל בכיר ומנהל מינהל כלכלה ותקציבים
מר דודי מזרחי, מנהל אגף תקציבים
גב' מיכל מנקס, סמנכ"לית חינוך, מרכז השלטון המקומי
מר אבי קמינסקי, מנהל איגוד מנהלי מחלקות חינוך

⁶ תכניות מאושרות על ידי השירות הפסיכולוגי ייעוצי של משרד החינוך או במאגר התכניות של משרד החינוך.
⁷ על המרצים להיכלל ברשימת המרצים לעובדי הוראה באתר ההשתלמויות של מנהל עובדי הוראה בקישור: <https://professionaldevelopment.taldor.co.il>. ככל שנדרש בירור בעניין הכללתו של מרצה בעניין זה ניתן לפנות למרכז פסגה.

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף בכיר ליישום חוק החינוך המיוחד,
ההכלה וההשתלבות

אגף א' לחינוך על יסודי